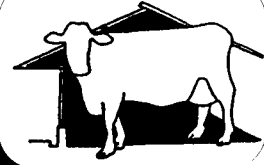

מבנים ומיכון

עוד כמה מילים על תאי־רביצה (free-stalls)

שמעון כרמי, ש.ח. מהנדסים

מבוא

לרגע אחד תוך כדי התחלובה מקום שבו היא יכולה לעמוד בנוחות על מקום רך ולשחרר לחצים מהרגליים האחוריות. אנחנו רואים הרבה פרות עומדות עם רגליהן הקדמיות בתוך התא, על ידי כך הן משחררות לחץ מן הרגליים הקדמיות אך אין להן כל דרך לשחרר את הרגליים האחוריות. ואמנם, רוב הצליעות (בעיקר בתאי־רביצה) הן ברגליים האחוריות.

פתרונות אפשריים ומקובלים

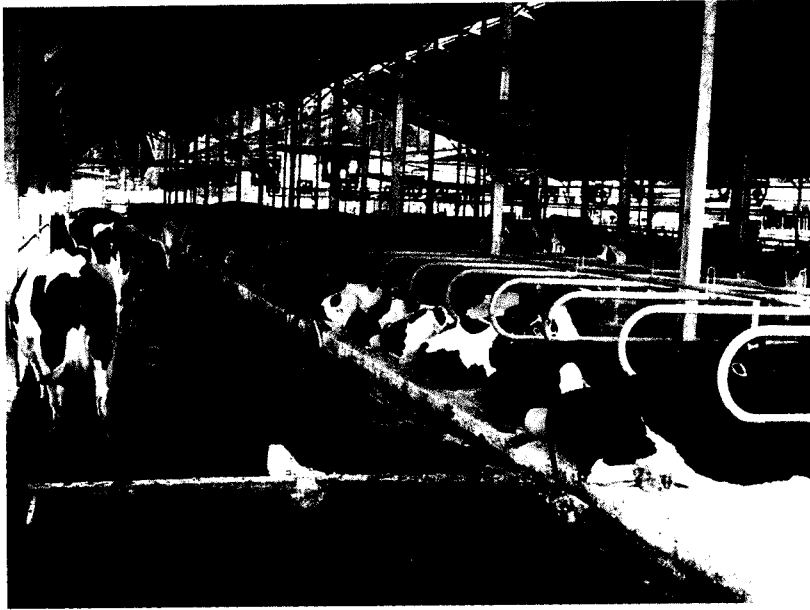
- להוציא את הפרות לשעה/שעתיים כל יום לחצר רכה ולאפשר להן לשחרר לחצים.
- לצפות בשטיח גומי מקומות אשר הפרה עומדת עליהם במשך התחלובה.
- לפרוס שטיח גומי ברובב של כ־80 ס"מ לאורך פס ההאבסה, שם "מבלה" הפרה מספר שעות לא מבוטל. הפס צריך להיות ממוקם כך שכאשר הפרה עומדת ואוכלת, רגליה האחוריות יהיו על השטיח. רוחב הפס אינו מאפשר לפרה לרבוץ אך בהחלט מציב משטח רך מתחת לרגליה כאשר היא אוכלת.
- לצפות בשטיח גומי את חצר ההמתנה. זה גם יאפשר להשתמש בחצר ההמתנה בצורה אינטנסיבית בקיץ לצורך טיפולים בעומס חום (צינונים) ללא פגיעה ברגלי הפרות, ואולי להפך, הפרות יבואו ברצון לחצר כי "הצ'ופר" בדמות שטיח הגומי יחכה להן שם...

פרת החלב טופחה במשך שנים רבות בארצות שנמצאות בחלק הצפוני של כדור הארץ. הולשטיין ופריזלנד אלה חבלי ארץ שנמצאים בצפון־מערב אירופה ואשר בהם טופחו ומשמם נפוצו לכל העולם גזעי הפרות שנושאים את אותם שמות. האקלים בצפון אירופה נתן לבקר תנאים נוחים של שיכון טבעי דהיינו, מרעה בתקופה ארוכה יחסית מחודשי השנה שבין אפריל לנובמבר. בחורף היו הפרות מובאות לרפת, שם היו קושרים אותן בעול או בקולר בתנאים שאיפשרו לפרות לקום ולשכב במקומן כאוות נפשן. שיטה זאת שנקראת רפת־קשירה (tie-stall) היתה מקובלת אף במקומותינו בימי אבותינו ועד לראשית שנות ה־60. שכלול השיטה הבא שראשיתו במערב אירופה ובעיקר בבריטניה, היה בדמות תאי־רביצה.

השכלול עובד נפלא עד היום במקומות שבהם שומרים על השיטה כפי שפותחה, דהיינו: בקיץ שיכון טבעי, מרעה, ובחורף מסתתרים ברפת מן הקור...

תאי־הרביצה כפי שהם נבנים היום מתוך כוונה להכתיב לפרה חיים שלמים רק על בטון יוצרים את מרבית הקשיים והכשלונות בהם אנו נתקלים בעת יישום השיטה. מה לעשות, הפרה לא יכולה ולא בנויה לחיים רק על בטון! וכך ברגע שביקשו מהפרה לחיות כל השנה בתאי־רביצה התחילו הבעיות; זה פשוט מעבר לגבול יכולתה.

כפי שאנו יודעים, בתאי־רביצה אין לפרה ולו

פרות בתאי רביצה ברפת גבעת חיים איחוד.

תאי רביצה הם אולי הפתרון המועדף שכן השיטה בנויה על כחצי מהשטח הנדרש בסככה כוללת שמקובלת אצלנו. מצד שני צריך לקחת בחשבון שיש לטפל תמיד בכל הפרשות (זבל...) ואי אפשר לדחות את הוצאת הזבל לאביב, למשל. עם זאת, אל נשכח שהשטח לפרה היה פעם הרבה יותר מצומצם, כי הפרות הניבו פחות וגם הפרישו פחות כך שסביר להניח שבעוד מספר שנים גם 20 מ"ר לפרה לא יספיקו ובסככה כוללת בסטנדרטים של היום ניתן יהיה בעתיד לשכן בנחות פחות פרות מאשר היום, לעומת זאת בתאי רביצה אין משמעות לגודל שטח המרבץ.

ייעשה כל אחד את החשבון מה עדיף בתנאים שבהם הוא פועל, העיקר לא לזנוח את העקרונות של כל שיטה.

המחיר

● לצפות בשטיח גומי את המקום במכון החליבה שעליו עומדות הפרות תוך כדי חליבה. לפתרון זה יש מגבלה שמצטבר זבל ושאריות חלב מתחת לגומי שגורמים לזיהום וריחות רעים.

● לבצע את כל הדברים גם יחד.

סיכום

תאי רביצה הם פשרה לגיטימית לשיכון פרות חלב כמו כל פשרה אחרת, בתנאי שמבינים את המורכבות וההיסטוריה של הנושא ונותנים את הדעת לנוחות הפרות שהוא תנאי הכרחי לקבלת עדר יעיל ופורה ברמה שאנחנו שואפים אליה.

לדעתי אף יותר מזה: במדינת ישראל שבה יש בעיה חריפה של קרקע, בחלק מהמקומות,

תוכנה אינטגרטיבית אחת הכוללת
את כל הרכיבים הדרושים לניהול
השוטף של הרפת

ניהול עדר החלב

נעה מתקשרת ישירות עם הגורמים
המרכזים בענף: מחלבות, מכוני
התערובת, ספר העדר ועוד

נעה מכילה את "נטע" - רכיב לתכנון
הטיפוח בעדר (ייחודי לנעה)

נעה מתקשרת עם כל בקרי
החליבה המקובלים בשוק

התאחדות מנדלי הבקר. פארק התעשייה החדש קיסריה
רח' ברקת 20, ת.ד. 3015 מיקוד 38900
טלפון: 04-6279722 פקס: 04-6273501
e-mail: hmb-hboaz@icba.org.il